

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 21P/99/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317200245
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2317200245.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Kristínou Srnkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. H., U.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: T. H., U.. XX.XX.XXXX, F. R. Š. E. XXX/XX, I., F.. Č.. R. D. X, Š., a otca: U. U., U.. XX.XX.XXXX, F. R. T. XXX/XX, I., F.. Č.. Ú. Ž., o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté dieťa H. H., U.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky maloletého dieťaťa s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec maloletého dieťaťa je povinný platiť na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, počnúc od 05.01.2017, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

III. Zročné výživné za obdobie od 05.01.2017 do 30.11.2017 vo výške 296,01 Eur, súd povoľuje otcovi maloletého dieťaťa zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 15,- Eur až do zaplatenia, tak ako bežné výživné, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

IV. Súd styk otca maloletého dieťaťa s maloletým dieťaťom neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.01.2017 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal na platenie výživného vo výške 100,- Eur mesačne. K úprave styku otca s maloletým dieťaťom sa nevedela vyjadriť s tým, že ju chce riešiť až na pojednávaní, nakoľko má z otca maloletého dieťaťa strach. Svoj návrh odôvodnila najmä tým, že s otcom maloletej žila od roku 2004. Spočiatku bolo všetko dobré, žili ako bežná rodina, vlastnili byt a auto. Postupne sa správanie otca menilo. Byt a auto museli predať, pričom otec získané peniaze minul v priebehu troch dní. Následne sa presťahovali do bytu otcovej matky, kde bývali aj s ďalšími súrodencami otca a jeho matkou. Počas ich dvanásťročného spoluzitia bol otec maloletej viackrát vo väzení kvôli krádežiam. K nej sa správal raz lepšie, inokedy horšie. Zakazoval jej chodiť do práce z dôvodu, že by tam mala určite iných chlapcov, ale sám nepracoval. Stalo sa, že ju aj udrel. Nakoľko ho mala rada a opakovane jej sľuboval, že sa zmení k lepšiemu, veľa vydržala. Maloletú mal rád a neublížoval jej. V posledných mesiacoch sa situácia rapídne zhoršovala. Doma bol neustále krik. Otec chodil domov pod vplyvom návykových látok a nemal peniaze. Trpezlivosť stratila, keď otec

začal byť hrubý aj k maloletej. Dňa 15.12.2016 spolu s maloletou ušli v skorých ranných hodinách z bytu bez akýchkoľvek osobných vecí a prespali u rodiny v U. Q.. Báli sa vrátiť do I.. Požiadali o pomoc na Mestskom úrade v I.. Sociálne pracovníčky uvedeného úradu im sprostredkovali stretnutie s pracovníčkami azylového domu, v ktorom sa nachádzajú. Pomohli im vybaviť aj jednorazový finančný príspevok od mesta. Pokúšali sa získať aj ich osobné veci, ale otcova matka im ich odmietla vydať s tým, že sa majú s maloletou okamžite vrátiť domov. Od 16.12.2016 bývajú v azylovom dome a nechcú, aby sa to otec alebo niekto z jeho rodiny dozvedel, pretože majú z neho strach. Teraz sú spokojné, cítia sa veľmi dobre. Ona je invalidná dôchodkyňa. Poberá polovičný invalidný dôchodok vo výške 165,- Eur mesačne a prídavok na maloletú. Je nezamestnaná, ale bude si hľadať zamestnanie, aby sa s maloletou užívali. V čase ich odchodu otec maloletej nebol zamestnaný a ani evidovaný na úrade práce. Maloletá je žiačkou 6. ročníka základnej školy v I., ale vzhľadom na vzniknutú situáciu ju bude musieť prehlásiť do školy v F..

2. Okresný súd Galanta dňa 10.02.2017 postúpil vec Okresnému súdu Nitra, nakoľko naposledy vo veci starostlivosti o maloletú rozhodoval Okresný súd Nitra, čím si založil miestnu príslušnosť na konanie vo veci.

3. Uznesením č. k. 11P/62/2017-14 zo dňa 10.04.2017 Okresný súd Nitra preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Galanta, nakoľko matka s maloletou sa presťahovali späť do I..

4. Otec maloletej dňa 06.11.2017 doručil súdu vyjadrenie, v ktorom súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Tiež vyjadril súhlas so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky a výškou výživného, ktorú si matka uplatní. Otec uviedol, že nevlasťní žiadny hnutel'ny ani nehnuteľný majetok.

5. Súd v súlade s ust. § 180 Civilného sporového poriadku a § 31 Civilného mimosporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý sa na pojednávanie nedostavil, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené dňa 30.10.2017. Súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

6. Zo správy kolíznej opatrovníčky zo dňa 27.11.2017 vyplýva, že sa jej nepodarilo prešetriť pomery na strane maloletého dieťaťa a jeho matky, nakoľko sa nezdržovali na žiadnej z jej známych adries.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, čítaním sa oboznámil s listinnými dôkazmi založenými v spise, správou kolízneho opatrovníka, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

8. Maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu doposiaľ neboli upravené žiadnym rozhodnutím.

9. Matka maloletej na pojednávaní dňa 29.11.2017 uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného návrhu. Otec maloletej je toho času vo väzení. S otcom maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti od 15.12.2016. Toho času býva v podnájme v garsónke na D. Z. Č.. X H. Š.. Za podnájom platí 280,- Eur mesačne. V spoločnej domácnosti býva s maloletou. V podnájme sa plánujú zdržiavať dlhodobo. Z otca maloletej už nemajú strach. Boli ho aj dvakrát pozrieť vo väzení. Naposledy asi pred dvomi mesiacmi. Poberá invalidný dôchodok v sume 224,50 Eur mesačne a prídavky na maloleté dieťa v sume 23,52 Eur mesačne. Je zamestnaná u zamestnávateľa D. M. E., E..A..O., I. na základe Dohody o vykonaní práce od 08.11.2017 a nevie presne uviesť, aký bude mať mesačný príjem, nakoľko tento sa bude odvíjať od jej výkonu. Okrem týchto príjmov iný príjem nemá. Nevlasťní žiadne hnutel'ny ani nehnuteľné veci. Je zdravá. Maloleté dieťa má toho času 12 rokov a 8 mesiacov. Chodí do 6. ročníka na Základnej školy T. H. Š. - H., ale od 2. polroka by ju chcela dať prepísať na Základnú školu v Š.. Maloletá je zdravá. Zvýšené výdavky nemá. Od podania návrhu na súd otec neprispieval žiadnym výživným na maloleté dieťa, ani sa naň telefonicky neinformoval. Čo sa týka styku otca s maloletou, tento nežiada upraviť, nakoľko otec je vo väzení. Mesačné výdavky na maloletú sú v sume približne 150,- až 200,- Eur a zahŕňajú stravu, ošatenie a školské potreby.

10. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní vo veci uviedla, že navrhuje zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá aj zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú a to aj vzhľadom na to, že otec maloletej, ktorý je vo výkone trestu, súhlasí so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky. Styk maloletej s otcom navrhuje ponechať neupravený. Výšku výživného ponecháva na zvážení súdu.

11. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len ZR), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 28 ods. 1 ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 38 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak
a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

22. Podľa § 75 ods. 1, veta prvá ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

23. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné na maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MPSVaR SR č. 186/2013 Z. z. bola minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2013 do 30.06.2017 suma 27,13 Eur a v súlade s Opatrením MPSVaR SR č. 173/2017 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2017 suma 27,32 Eur.

26. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je potrebné rozhodnúť o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, nakoľko rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú v spoločnej domácnosti a otec maloletého dieťaťa si neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu.

27. Pri určení výchovného prostredia, v ktorom bude maloletá vychovávaná, súd vychádzal z vyjadrení matky a kolízneho opatrovníka a maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, nakoľko sa už o ňu osobne stará a má všetky predpoklady pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú. Otec maloletej sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a starostlivosť o maloletú zabezpečovať nemôže. Zverenie maloletej do starostlivosti matky navrhuje aj kolízna opatrovníčka. Otec maloletej so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky súhlasí. Súd zároveň rozhodol, že právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok budú mať obaja rodičia, nakoľko žiadnemu z rodičov nebol obmedzený výkon jeho rodičovských práv a povinností.

28. Pri rozhodovaní o výške výživného zo strany otca vychádzal súd z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a príslušného opatrenia MPSVaR SR, a to s poukazom na majetkové, sociálne a zárobkové pomery otca, ktorý sa momentálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody s tým, že platenie výživného v zákonom stanovenej minimálnej výške je povinnosťou každého rodiča podľa zákona bez ohľadu na to, či ten ktorý rodič maloletého dieťaťa má alebo nemá nejaký príjem. Takto určené výživné je otec povinný platiť odo dňa podania návrhu, teda od 05.01.2017.

29. Otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie od 05.01.2017 do 30.11.2017 na maloleté dieťa vo výške 296,01 Eur pozostávajúci z alikvótnej časti výživného za mesiac január 2017, ktorý predstavuje 27,13 Eur : 31 dní v mesiaci = 0,88 Eur/ deň, teda 27 dní v mesiaci január 2017 x 0,88 Eur = 23,76 Eur + z výživného za mesiace február 2017 - jún 2017 vo výške 27,13 Eur/mes. x 5 mesiacov (do 30.06.2017 bolo minimálne výživné 27,13 Eur) = 135,65 Eur + z výživného za mesiace júl 2017 - november 2017 vo výške 27,32 Eur x 5 mesiacov (od 01.07.2017 je minimálne výživné 27,32 Eur) = 136,60 Eur. Súd mu v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 a 4 C.s.p. a vzhľadom na jeho schopnosti a majetkové pomery uložil povinnosť tento dlh zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 15,- Eur až do zaplatenia, spolu s bežným výživným, po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok. Táto výška splátok sa javí ako zodpovedajúca jednak potrebám maloletého dieťaťa, ako aj finančným pomerom otca.

30. Styk otca s maloletým súd ponechal neupravený, nakoľko to navrhla matka a tiež kolízna opatrovníčka, pričom podľa názoru súdu je takéto rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Matka maloletého dieťaťa a kolízny opatrovník sa odvolania vzdali, preto by podanie odvolania z ich strany bolo právne neúčinné.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.